

• CENTRALANTIKVARIATET •

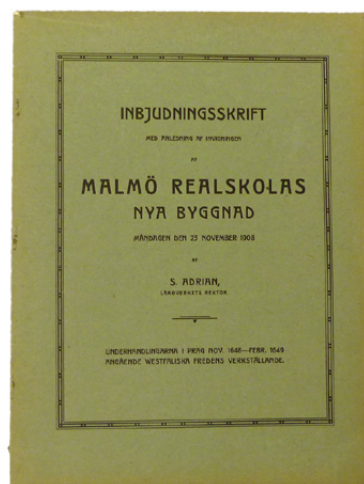
Centralantikariatet
Österlånggatan 53
SE-111 31 Stockholm

+46-8 411 91 36
info@centralant.se
www.centralant.se

Nyhetslista 112

- 1 ADRIAN, Samuel. **Underhandlingarna i Prag nov. 1648–febr. 1649** angående westfaliska fredens verställande. I: Inbjudningsskrift med anledning af invigningen af Malmö Realskolas nya byggnad måndagen den 23 november 1908 af S. Adrian. Malmö, 1908. 4:o. 18,+ (2),+ 23 s.+ 14 planscher. Häftad, med tryckt omslag. **250:-**

Settervall 1341. Lars Peter Samuel Adrian var rektor vid Malmö realskola. Planscherna med planritningar och fotografier på den nya skolbyggnaden.

- 2 [Barnmorskereglementet.] POSSE, Knut. **Reglemente och förordning, för jordergummorne** uti Stockholm. Uppå höga öfwerhetens befalning och approbation; af Kongl. Collegio Medico uthgifwen, den 29 aprilis 1711. Stockholm, Joh. H. Werner, 1711. 4:o. (16) s. Tagen ur band.

2200:-

Det viktiga barnmorskereglementet för Stockholm, utgiven av Collegio Medico genom Knut Posse. Förnyelser kom 1736 och 1777. I företalet tackar Knut Posse Johan von Horn för all handräckning i denna "hälsosamma förordnings wärkställande".

Här begränsas antalet barnmorskor till 40 stycken. De ska vara utbildade och edsvurna för att få utöva yrket. Utbildningen skulle ske genom ett lärlingsystem och avslutades med en statlig examen (Lisa Öberg, *Barmorskan och läkaren*, Stockholm 1996 s. 118.) Förordningen avslutas med Jordegummornas ed ”Jag N.N. låfwar och swär [...]”. Någon abort fick de inte heller hjälpa till med: ”Jag ska ock aldrig för någon slem winning skul, något missfal befrämja; det ware sig med medicamenter, råd eller egen handräckning, sielf eller igenom andra.”

- 3 BARON, Jules. **L'art heraldique**, contenant la maniere d'apprendre facilement le blason. Enrichy des figures necessaires pour l'intelligence des termes. Par Mr. Baron, Escuyer. Nouvelle edition, revuë & augmentée par Mr. Playne. Paris, Charles Osmond, 1723. 12mo. Engr. front,+ (18),+ 260,+ (16) pp.+ 34 engr. plates. Minor spotting. Contemporary calf, richly gilt spine with raised bands and red label, black ink spot on front board and lower corner of rear. Rear board with "HAGA" in black print lettering. Owner's signature on title page dated 1742. 2200:-

Kanske ett misslyckat band till Gustav III:s hagabibliotek? "Haga" på bakpärmen är inte helt centrerat och kanske spilldes bläck så att bandet fick överges. Det kan också vara ur Gustaf Philip Creutz' bibliotek, som också ställdes upp i Haga.

- 4 BEETHOVEN, Ludvig van || SEYFRIED, Ignaz Ritter von (Ed.) **Ludwig van Beethoven's Studien** im Generalbasse, Contrapuncte und in der Compositions-Lehre. Aus dessen handschriftlichem Nachlasse gesammelt und herausgegeben von Ignaz Ritter von Seyfried. Wien, Verlag von Tobias Haslinger, 1832. 8vo. Lith. front. with portrait,+ XX,+ (3),+ blank,+ 352,+ 144 pp.+ 4 lith. plates, of which 2 folding. A small stain in upper corner the first 25 pp. and on the frontispiece, paper repair at the last page. Later half calf, gilt and blindstamped spine with raised bands and red label, top edge red and the other edges trimmed. Owner's signature of front end-paper. 4800:-

With printed dedication to "Der königlich-schwedischen academie der Musik in Stockholm". The plates depict medals over Beethoven, his tombstone, and facsimiles of music and letters. The last part contains biographical notes, Beethoven's will, an illustration with the invitation to the funeral, music performed at the funeral and poems etc. The last pages 113-144 contains a list of music publications by the Tobias Haslinger publishing house. Ignaz Ritter von Seyfried, (1776-1841) was a pupil to Mozart and become in 1797 composer and conductor at the Schikaneder-Theater in Vienna and later at the Vienna Theater. He was an acquaintance of Beethoven.

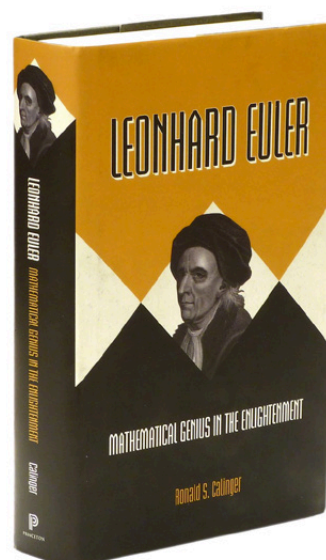
- 5 [Berns] **Berns' salongers 60-årsjubileum** 1863 1/8 1963. Matsedel. Stockholm, Carl A. Franséns, (1963). 8:o. (4) s. **300:-**

Man kunde på jubileet välja mellan à la Carte och en Souper à 3:50. På den sistnämnda borde man blivit mätt med smörgåsbord, rökt lax, tournedos Garni, kalvfile Zinggara, kyckling à la Polignac m.m.

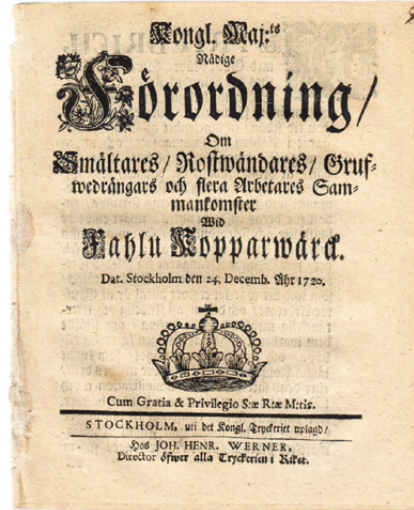
- 6 Euler. CALINGER, Ronald S. **Leonhard Euler. Mathematical Genius in the Enlightenment.** Princeton, Princertion University Press, 2016. 8vo. xvii,+ (3),+ 669 pp. Publ. boards with dustwrap- per. **450:-**

With a bibliagrahy of Euler's published works and articles.

- 7 [Fackföreningsmöte.] **Kongl. maj:tz nådige förordning, om smältares, rostwändares, grufwedrängars och flera arbetares sammankomster wid Falhu kopparwärc.** Dat. Stockholm den 24 Decemb. åhr 1720. Stockholm, Joh. Henr. Werner, (1720). 4:o. (4) s. Spår av bläckpaginering i övre hörn. Tagen ur band. **3000:-**

*Ett förbud mot tidiga försök till fackföreningsmöten i Falu koppargruva!
Ur innehållet: Kung Fredrik har med missnöje förnummit, att en myckenhet av gruvdrängar har haft olovliga sammankomster till den ändan att åsyfta ändringar uti själva hushållningen och detta endast till deras eget enskilda nytta. Sådana olovliga sammangaddningar inom Falu koppargruva förbjudes och har någon ett klagomål ska det på ett anständigt sätt anföras enskilt till Bergsmästaren eller till gruvrätten.*

- 8 GREBST, Willy A:son. **Ett år på min farm.** Öden och missöden i Vilda Västern af W. Ason Grebst. Göteborg, Förlagsaktiebolaget Västra Sverige, 1912. 8:o. 216 s.+ färgplansch. Illustrerad. Häftad, oskuren och ouppsprättad, något nött omslag. Dedikation. **350:-**

Willy Grebst (1875-1920) från Göteborg, var journalist och författare och utgav en stor mängd böcker inom vitt skilda ämnen, ofta reseskildringar från som här USA eller från Japan och Korea. Han var gift med Stella Frances Bomar från Idaho och bodde en period i USA. Lätt och ganska underhållande.

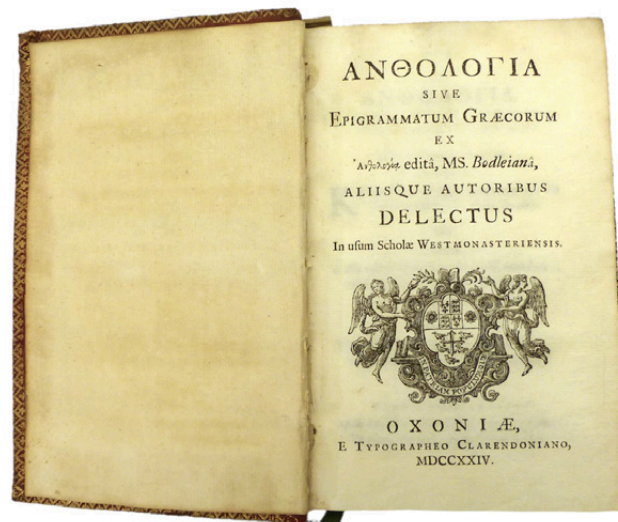
- 9 [Greek anthology.] **Ανθολογία** [Anthologia] sive epigrammatum Graecorum ex 'antologia editâ, MS Bodleianâ, aliisque autoribus delectus in usum Scholae Westmonasteriensis. Oxford, e typographeo Clarendoniano, 1724. 8vo. (2),+ 99,+ (3) pp. Bound together with:

Ανθολογία Δευτέρα [Anthologia Deutera] sive poematum Graecorum minorum delectus in usum Scholae Regiae Westmonasteriensis. Oxford, e typographeo Clarendiano, B. Barker, 1725. 8vo. (2),+ 93,+ (1) pp. Bound together with:

Τρεις τραγωδίαι Αίσχυλου Χοφόροι, Σοφοκλεους Ηλεκτρα, Εὐριπιδου Ηλεκτρα [Treis tragodiai Aischylou Chophóroi, Sofokleous Elektra, Euripidou elektra]. In usum Scholae Regiae Westmonasteriensis. Una, neque multorum anorum spatio divisa, aetas, per divini spiritus viros, Aeschylum, sop-

hoclem, e uripidem, inlustravit tragoedias. Oxford, e typographeo Clarendiano, B. Barker, 1729. 8vo. (4),+ 188 pp. Contemporary worn red morocco binding, gilt spine with raised bands and label, boards with gilt frames and middle fleuron with crowns at both ends, inner gilt bordures and all edges gilt, crack in hinges. 8000:-

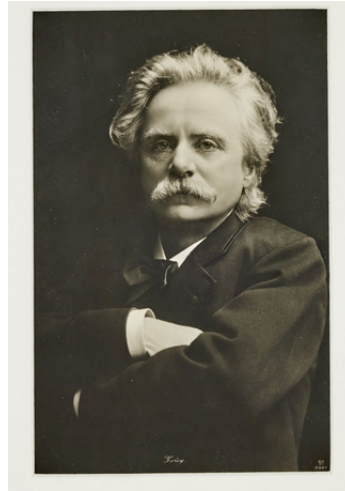
ESTC T131082, N16605, T87026. Hoffman I, 175 for the first part. Fine sammelband with three Greek anthologies for the use of students of the Westminster School in London, "in usum Scholae Regiae Westmonasteriensis". The school was founded in 1560. The first work includes excerpts from the works of Anacreon, Menander, Theocritus and others.

10 Grieg. **Photograph of Edvard Grieg.**

Photograph after Herman Hamnquist, silvergelatin print, undated (c. 1900). 290x190 mm. Framed, including frame 420x300 mm. **5000:-**

The fine photo shows the Norwegian composer and pianist Edvard Grieg (1843-1907) in half figure with arms crossed over the chest. It is marked in lower right corner GG Co 2987.

11 [Gustav IV Adolf.] **Den svenska psalmboken.** Af konungen gillad och stadfästad, år 1819. Linköping, Axel Petre, 1827. 12:o. Front,+ (8),+ 405,+ (3) s. Tillsammans med:

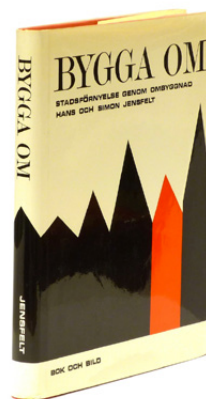
De årlige evangelier och epistlar, jemte böne-boken, med flera stycken, som på följande sida äro upptecknade. Nyköping, Peter Winge, 1803. 12:o. 308,+ (2) s. Hårt skuren med delförluster av rubriker och pagina. Något nötta samtida skinnband, ryggarna svartpräglade med gröna titeletiketter, pärmarna med pressad något oxiderad rik gulddekor, inom blomsterramar finns i mitten Gustav IV Adolfs pärmstämpel med Nordstjärnan ovanför. Två volymer. Ur Thore Virgins bibliotek, med exlibris och namnteckning. **3000:-**

Mongrammet GA sammanställt under kunglig krona (Sjögren 7, fig 209). Något märkligt att ha använt Gustav IV Adolfs pärmstämpel så sent som 1827, vilket väl i det närmaste borde ha varit förbjudet!

-
- 12 JENSEFELT, Hans & Simon. **Bygga om.**
Stadsförnyelse genom ombyggnad. Malung,
Bok och Bild förlag, 1968. 8:o. 256 s. Rikt
fotoillustrerad. Förlagets röda kbd med
skyddsomslag. **300:-**

*Mycket fint bildmaterial inte minst från
Stockholm. Fotografierna är tagna av förfat-
tarna och av Torsten Berg.*

-
- 13 (JULLIAN, Pierre-Louis Pascal.) **Politiske betragtninger over begivenhederne i Frankrige og Italien**, under de tre første aar, efterat det Bourbonske huss igjen var kommen paa Frankriges throne, (nemlig fra 1814 til 1817), eller: Fortsættelse af Mit livs erindringer fra 1774 til 1814. Af M. de J****.
(Udkommen i Briisel 1817).
Översættelse. Christiania [Oslo], Chr. Grøndahl, 1818.
8:o. VI,+ (2),+ 200 s. Tryckt på skrivpapper. Nött samtida rött pappband med guldornerad rygg, pärmarna med förgyllda blomster-ramar med kungliga kronor i hörnen och med norska vapnet i mittfältet, gula snitt. Ryggpappret till hälften bortrivet. **1500:-**

Sannolikt ett officiellt presentexemplar, kanske till ståthållaren i Kristiania. Översättning till danska av Niels Wulfsberg från det franska originalet "Considérations politiques sur les

affaires de France et d'Italie pendant les trois premières années du rétablissement de la maison de Bourbon sur le trône de France, ou suite des Souvenirs de ma vie depuis 1774 jusqu'en 1814".

-
- 14 [Konst- och Industriutställningen 1897.]
Paviljongen Kaffekvarnen invid "Separators" byggnad. (Stockholm), Wilhelmsson tr., (1897). Utvikbar folder i 8:o. (4) s. resp. karta (34,5 x 24 cm). **950:-**

Reklamblad till Allmänna Konst- och Industriutställningen i Stockholm 1897. På framsidan reklam för Paviljongen Kaffehuset, och på baksidan för Hultmans paviljon bredvid Biologiska museet, inom fin jugendblomsterdekor. I mitten reklam för bl.a. patentångrostadt, hållbart kaffe från Otto Dahlström. Den utvikbara kartan visar Stockholm med spårvagns- och omnibussträckning till utställningen.

-
- 15 MARGUERITE de Navarre. **The Heptameron** or Tales and Novels of Marguerite Queen of Navarre now first completely done into English Prose and Verse from the Original French by Arthur Machen. 1-2. Privately printed. No place, 1886. 8vo. (2),+ 210 pp.+ 32 plates with pasted older engravings; xviii,+ 211-392 pp.+ 43 plates with pasted older engravings. Red morocco, richly gilt spine with raised bands, boards with gilt frames and french lilies in corners and in the middle, richly gilt inner borders, top edge gilt and the other trimmed (Ritter, stamp-signed on inner front boards). Two volumes, hinges with crack.

6000:-

Fine copy, but with cracks in the hinges, of the first complete English translation of the *Heptamerone* by Marguerite of Navarre (1492-1549), translated by the mystic and horror author Arthur Machen (1863-1947). This privately printed edition seems to have been issued without illustrations but often, as here, has extra illustrations added. In this copy there are 65 plates with cut out 17th century engravings, mostly erotic, that have been pasted to the plates. They are mainly taken from the French edition "Contes et nouvelles de Marguerite de Valois", 1698-99..

16 Mosebacke. **Mosebacke Tidning**. Årg. 1. Nr. 1. Stockholm, Sundströms boktryckeri, 1968. 4:0. (4) s. Vikt. 200:-

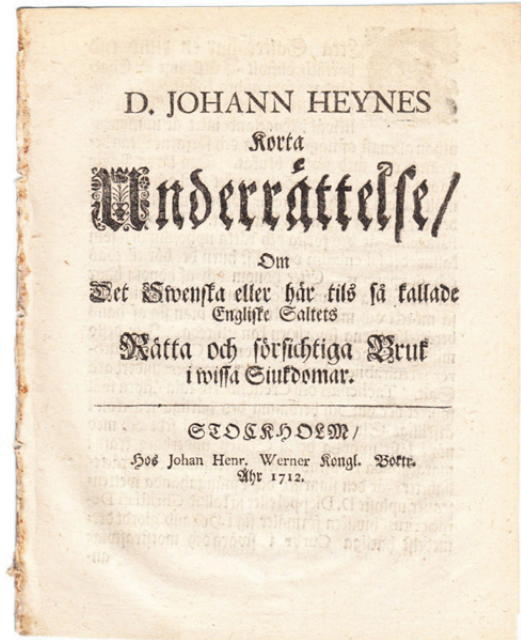
Första numret av Mosebacke Tidning utgiven söndagen den 1 september 1968. Redaktör och ansvarig utgivare var Anne Marie Rådström. Innehåller inledningen ur Röda rummet av Strindberg, nyheter från Mosebacke monarki, kalender över vad som är på gång på Mosebacke samt en varumarknad m.m. Tidningen utgavs tom 1973.

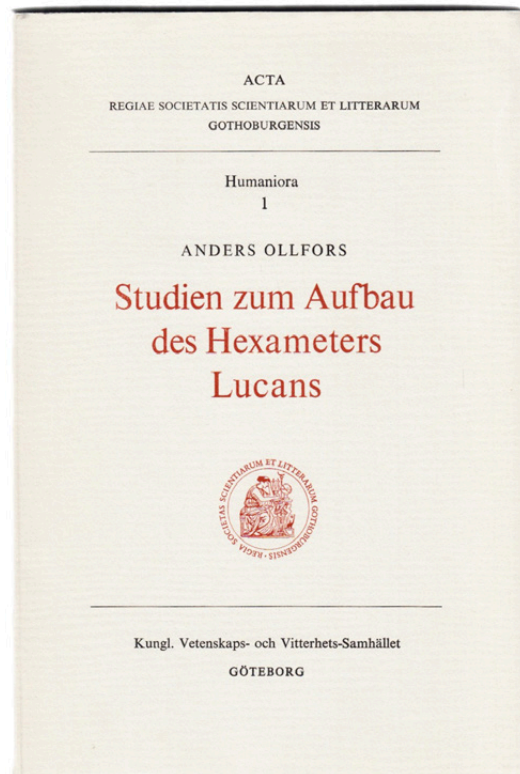
- 17 (NORDENHEIM, Johan Christopher.) **D. Johann Heynes korta underrättelse,** om det svenska eller här tils så kallade engliske saltets rätta och försichtige bruk i wissa siukdomar. Stockholm, Johan Henr. Werner, 1712. 4:o. (8) s. Tagen ur band.

1200:-

Johan Christopher Nordenheim (1681?-1740) hette Heyne före adlandet 1719. Han var svensk läkare, blev 1723 livmedicus och efterträdde 1724 Johan von Hoorn som barnmorskelärare. Heyne blev anställd av Urban Hiärne i dennes laboratorium och 1707 blev han brunnsläkare vid Viksbergs gård. Han var 1708-1712 intendent och brunnsläkare vid Vårby källa men kom på kant med Hiärne som dömde ut hans kunskaper om tjänliga mineralvatten. Han blev assessor på stat i Collegium medicum. Han författade även en skrift med beskrivningar av lyckade kurer med namngivna patienter vid brunnen.

- 18 OLLFORS, Anders. **Studien zum Aufbau des Hexameters Lucans.** Diss. Göteborg, Kungl. Vetenskaps- och Vitterhets-Samhället, 1967. 8vo. 131 pp. Sewn as issued, uncut. Dedication to Alf Henrikson on inside of front cover. (Acta Regiae Societatis Scientiarum et Litterarum Gothoburgensis. Humaniora 1.) With a letter from the author to the recipient (Alf Henrikson) with corrections and questions regarding Henriksons book "Verskonstens ABC". 250:-
Anders Ollfors läxar upp Alf Henrikson.

-
- 19 RAMSAY, Jully. **Frälsesläkter i Finland intill stora ofreden.** Helsingfors, Söderström & co, 1909-16. 4:o. (4),+ 592 s. Illustrerad. Något nött brunt halvmarokängband, guldornerad rygg med upphöjda bind och två mörkbruna etiketter och med det första främre omslaget medbundet. Ryggen med Riksarkivers ägarstämpel och med stämel samt utgallringsstämpel på Kungliga biblioteket på omslaget.

4500:-

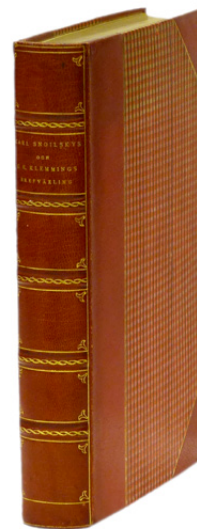
Ågren 1392. *Alfabetisk förteckning på släkter som ”i Finlands besuttit frälsejord, vare sig denna besittning berott på urminnes hävd eller under historisk tid förvärvats, alltså även icke bebrevad adel”. Komplet. Verket utkom i fyra häften mellan 1909 och 1916 och var ett dåtida pionjärarbetet. Jully Ramsay (1865-1919) var adlig och förmögen mor och hemmafru som fick forska på sin fritid. Hon blev som första kvinna invald i Genealogiska samfundet i Finland..*

”Frälsesläkter i Finland blev ett standardverk om adelns tidiga historia i Finland. Jully Ramsay var en noggrann och kritisk forskare och kunde revidera många okritiskt utförda gamla släktutredningar. Hennes verk har blivit internationellt uppskattade och har i stort bibehållit sitt värde, även om man särskilt i centraleuropeiska arkiv har funnit ny information om de äldsta adelssläkterna” (Biografisk lexikon för Finland).

-
- 20 SNOILSKY, Carl & KLEMMING, G. E. **Carl Snoilskys och G. E. Klemmings brevväxling.** Stockholm, Föreningen för bokhandtverk, 1919. 8:o. 340 s. Texten tryckt inom röd ramlinje. Rött halvmarokängband, guldornerad rygg med upphöjda bind, övre guldsnitt och med omslaget medbundet (Östermalms bokbinderi). 1200:-

Fint exemplar. På slutet ges en del "Bibliografiska upplysningar" av H. E. Lagerqvist om de sällsynta och märkvärdiga böcker som omtalas i de två bibliofilernas klassiska brevväxling. Avslutningsvis finns förklarande anmärkningar av utgivare Ruben G:son Berg.

21 [Stora Daldansen.] **Kongl. maj:ts nådige kungörelse angående dal-almogens sammangaddning och upror.** Stockholm i

Råd-cammaren then 23 junii 1743. Stockholm, Kongl. tryckeriet hos Pet. Momma, (1743). 4:o. (7) s. Äldre bläckpaginering i övre hörn. Tagen ur band. Tillsammans med:

Publication, huru med then i the uproriske dal-bönders qwarter lemnade amunition, gewär och matsäckar förhållas skal. Stockholm af Kongl. Slotts-cancelliet then 23. junii 1743. (Stockholm), Kongl. tryckeriet, (1743). 4:o. (4) s. Äldre bläckpaginering i övre hörn. Tagen ur band. Tillsammans med:

Kongl. maj:ts öpne bref och warning, til almogen och inbyggarne i Dalerne. Gifwen

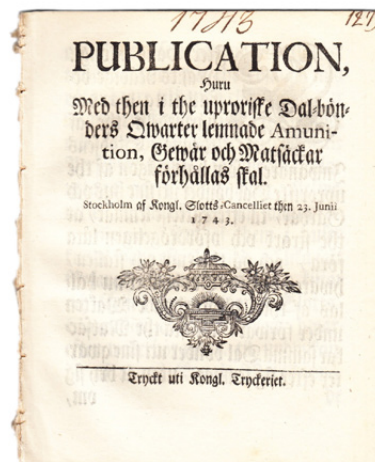
Stockholm i Råd-Cammaren then 1. julii 1743. Stockholm, uti Kongl. Tryckeriet, hos directuren Pet. Momma, (1743). 4:o. (8) s. Äldre bläckpaginering i övre hörn. Tagen ur band. Tillsammans med:

Kongl. maj:ts nådige bref til öfwer-ståthållaren och samtelige landshöfdingarne, dat. i råd-cammaren then 9 julii 1743, med then uti kongl. maj:ts nådige kungörelse af then 23 sistledne junii utlåfwade berättelse, angående en del dal-allmoges sammangaddning och upror. Stockholm, Pet. Momma, 1743. 4:o. (84) s. Äldre bläckpaginering i övre hörn. Tagen ur band. Fyra häften. 7500:-

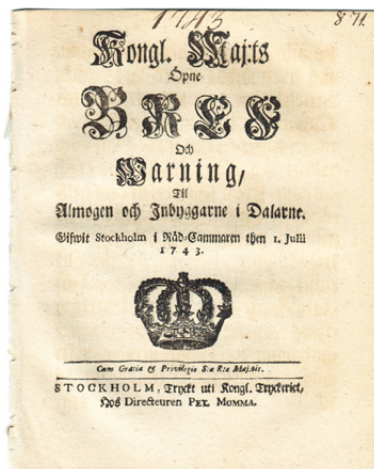
Samling av fyra stycken offentliga kungörelser och proklamationer rörande den s.k. Stora Daldansen, här i kronologisk ordning.

Stora daldansen 1743 var det sista av de stora bondeupproren, orsak denna gång var dock mindre Dalarnas gamla upporstradition än försämrade ekonomiska förutsättningar för Dalarna, såväl gällande den viktiga gränshandeln som hemslöjden. I bakgrunden fanns även bondeståndets missnöje med regeringens förordnande av Adolf Fredrik som kronprins. Den 4500 man starka upporshären lämnade Falun den 11 juni, tvingade landshövdingen Wennerstedt och andra ståndspersoner med sig, och tågade mot Stockholm, där nervositeten steg. Några av de mer aggressiva tågade

in i Stockholm och den 22 juni avlossades de första skotten på Norrmalmstorg (nuv. Gustav Adolfs torg). Ganska snart var dock bondehären fullständigt slagen, och ledarna avrättade. Efter att ordningen återställts kunde även tronföljarvalet genomföras, och redan den 23 juni valdes Adolf Fredrik till svensk tronföljare.

I det första arbetet informerar Fredrik I om att de upproriska dalkarlarna blivit avväpnade och fängslade, och i det andra informeras stockholmarna om att upphittade matsäckar, som dalbönderna haft med sig, skalämnas in hos vakten där de hålls fångna utan hänsyn till vem matsäcken tillhör. Gevär och ammunition däremot ska lämnas till kungliga kansliet. I det tredje arbetet, från 1 juli, varnas för den ”falska” propagandan som de hemvändande upproriske kan tänkas sprida och i det fjärde, som kom den 9 juli, finns skildringen av upproret och en aktsamling till detsamma. De första 38 sidorna upptas av Gustaf Boneauschiölds ”Berättelse om en del dalalmoges och thes medföljes sammangaddning och upror” (”tros icke wara så aldeles owäldig” enligt Warmholtz), resten är avtryckta handlingar om upproret.

- 22 VOLTAIRE, François-Marie Arouet de. **The History of Charles XII.** King of Sweden. By Mr. de Voltaire. Translated from the French. The Fourth Edition. London, C. Davis & A. Lyon, 1732. 8:o. Grav. porträtt,+ xii,+ 371,+ (1) s.+ grav. utvikbar karta. Nött samtida skinnband, guldornegrad rygg med svagt upphöjda bind och röd titeletikett, pärmarna med förgylld ram. Med exlibris för Robert Russell Needham Baron klistrat ovanpå ett äldre. 3000:-

Warmholtz 5946 not för första engelska upplagan. Detta är den fjärde engelska upplagan som trycktes samma år som den första, och året efter det franska originalet. Fyra engelska upplagor utkom samma år.

- 23 VOLTAIRE, François-Marie Arouet de. **Konung Carl XII:s historia**, författad af herr de Voltaire. Öfversatt af Carl Leonard Stålhammar. Stockholm, A. Jac. Nordström, 1785. 8:o. (8),+ 395, 397-400, 402-426 s. Lagerfläckar och enstaka små- och bläckfläckar. Något nött samtida hfrbd, lätt guldornerad rygg med upphöjda bind och beige titeetikett. Nummer 24 med bläck på övre ryggfältet. Titelbladet med H. Zidéns namnteckning med bläck och på försattsbladet Aug. Österlunds namnteckning 1849 med notisen att den skänkts av Capten Staaf. Spår av borttaget sigill på frampärmens insida. **2500:-**

Setterwall 2760. Med prenumerationsförteckning. Första svenska översättningen av Voltaires historia om Karl XII. Det franska originalet utkom 1731. Därefter utgavs en störtflod av upplagor, och verket översattes tidigt till de flesta europeiska språk. Den svenska översättningen är utgiven med tilläggen från senare franska upplagor, med anekdoterna om Peter den store och Voltaires brev till fältmarskalk von Schulenberg och Jöran A. Nordberg. Det senare mycket elakt.

- 24 ÅMARK, Karl. **Undersökning angående jordegendomsvärdenas utveckling i Sverige och vissa främmande länder.** På Tull- och Traktatkommitténs uppdrag vesrtälld av Karl Åmark. Stockholm, Finansdepartementet, 1923. 8:o. IV,+ 93 s. Blyertsnoteringar i marginalen. Inledande fläck i nedre marginal. Häftad. (Statens Offentliga utredningar 1923:45. Tull- och Traktatkommitténs utredningar och betänkanden XXIV.) **300:-**

Ovanlig SOU. Behandlar jordegendomar värde i Sverige från 1876 till 1920 jämfört med Tyskland, Storbritannien, Danmark och Norge.

